

דעות

אם השמאל ינצח בבחירות אסור לו להסתכן ולהניח בצד את הסוגיה הפלסטינית

שאול אריאלי • ראש קבוצת המחקר "תמרור-פוליטוגרפיה", העוסקת בסכסוך

הישראלי-פלסטיני

20:00 • 27 ביולי 2026

במרכז-שמאל הישראלי הולכת ומתקבעת ההנחה שגם אם תקום לאחר הבחירות ממשלה אחרת, לא יהיה אפשר לחדש מיד את התהליך המדיני עם הפלסטינים. לכל היותר ניתן יהיה לבלום חלק מהמהלכים שקידמה ממשלת נתניהו-סמוטריץ', להאט את הרחבת ההתנחלויות, לצמצם את המאחזים ולהחזיר ריסון מסוים. את הדיון המדיני אפשר לדחות עד שהמערכת הישראלית תתייצב.

הפיתוי ברור: ממשלה חדשה תירש מדינה פצועה, מוסדות מוחלשים ומשימות שיקום עצומות. יעציה יסבירו שאין לפתוח מיד בחזית פוליטית חדשה, שהציבור אינו בשל, שהקואליציה עלולה להתפרק ושמוטב להסתפק תחילה ב"ניהול אחראי של הסכסוך". אך ניהול הסכסוך רק מעניק שקט מדומה בצד הישראלי, בזמן שבצד הפלסטיני מצטברים ייאוש, השפלה ואובדן אמון באפשרות לשינוי בדרך מדינית.

זו הנחה מסוכנת. היא מתעלמת מכך שהזמן המדיני אינו עומד לרשותה של ישראל. הירידה שנרשמה בתקופות מסוימות במספר הפיגועים הפלסטיניים ובמספר הנפגעים הישראלים אינה הוכחה להתייבבות, אלא לכל היותר עדות להצלחת הסיכול ולחולשתם הזמנית של ארגוני הטרור. גם שב"כ, שהצביע על ירידה בפיגועים במהלך רמדאן 2025 לעומת השנה שקדמה לו, ייחס אותה לפעילות מבצעית. אין בכך כדי ללמד שהמוטיבציה לאלימות נעלמה, שהזירה נרגעה או שהגורמים המזינים את העימות נחלשו.

בגדה הולך ומצטבר לחץ שאין לו מוצא מדיני. לפי נתוני האו"ם, מתחילת השנה ועד מאי 2026 תועדו יותר מ-800 תקיפות מתנחלים שגרמו לנפגעים או לנזק לרכוש — בממוצע שש תקיפות ביום. עד 13 ביולי נפצעו כ-850 פלסטינים, קרוב ל-690 מהם מידי מתנחלים. הנתונים האלה אינם כוללים רק עימותים נקודתיים, הם משקפים מציאות מתמשכת של פגיעה בגוף, ברכוש, באדמות, במקורות מים וביכולתן של קהילות פלסטיניות להישאר במקומן.

לכך מצטרפות פעולות צבאיות תכופות, הריסות, הגבלות תנועה, הרחבת מאחזים והעמקת השליטה הישראלית בשטחי C. אפשר להתווכח על כל צעד בנפרד, להסבירו בצורך ביטחוני, משפטי או תכנוני, ולהציגו כאירוע מקומי. אבל מבחינת הפלסטינים זו מערכת אחת, שמצמצמת את מרחב חייהם, מחלישה את מוסדותיהם ומבהירה להם שהשליטה הישראלית אינה זמנית ושאין באופק מהלך שיביא לסיומה.

מי שמניח שהציבור הזה ימשיך להכיל את המציאות בתקווה שממשלה עתידית תהיה פחות מזיקה, מהמר על ביטחונה של ישראל. הפלסטינים אינם ציבור אחיד, ורבים מהם חוששים מהידרדרות נוספת ומבינים את מחירה. אבל דווקא משום כך, אם ממשלה חדשה תסתפק בשינוי סגנון ובהפחתת מספר השרים העולים למאחזים, האכזבה תהיה מרה במיוחד.

גם המערכת הפלסטינית עומדת בפני מבחן. הבחירות למועצה המחוקקת נקבעו ל-28 בנובמבר 2026, והבחירות לנשיאות אמורות להיערך ברבעון הראשון של 2027. אין ודאות שהן יתקיימו כסדרן, בוודאי לא בכל השטחים, אך עצם ההיערכות אליהן עשויה להגביר את התחרות הפוליטית סביב השאלה כיצד יש להגיב למדיניות של ישראל. הנהגה פלסטינית חדשה, או הנהגה ותיקה המבקשת לחדש את הלגיטימציה שלה, תידרש להראות לציבור שאינה מסתפקת עוד במחאות דיפלומטיות ובהמתנה לשינוי בישראל.

ישראל אינה יכולה לבחור את תוצאות הבחירות הפלסטיניות, אך היא משפיעה במעשיה על השאלה אילו עמדות יזכו בהן לאמון. ככל שהמסלול המדיני נתפש כחסר תוחלת, כך מתחזק הטיעון שרק כוח, התנגדות ואלימות משנים את המציאות. מי שמבקש לחזק גורמים פלסטיניים פרגמטיים, אינו יכול להסתפק בשבחים להם בחדרים סגורים; עליו להוכיח לציבור שלהם שהבחירה בדרך מדינית מביאה הישגים מוחשיים.

מכאן נובע כי אסור לממשלה הבאה לדחות את הסוגיה הפלסטינית לשלהי הקדנציה, לאחר הטיפול ביוקר המחיה, במשבר החוקתי, ובשיקום הצפון והדרום. אלה משימות חיוניות, אך הן אינן חלופה למדיניות בגדה ובעזה. הזירה הפלסטינית אינה תיק שאפשר להניח במגירה עד שיתפנה זמן. היא עלולה לקבוע את סדר היום של הממשלה עוד לפני שזו תספיק לקבוע אותו בעצמה.

תוכנית מדינית רצינית אינה מחייבת להבטיח הסכם קבע בתוך חודשים. היא מחייבת להציג יעד ברור, לחדש את הקשר עם ההנהגה הפלסטינית, לבלום באופן ממשי את התשתית המרחבית של הסיפוח, לפנות מאחזים שהוקמו בניגוד לחוק, להגן על פלסטינים מפני אלימות, לחזק את הרשות הפלסטינית ולהכין מחדש את התנאים למשא ומתן. בלי צעדים בשטח, הצהרות על שתי מדינות יהיו עוד טקס מילולי שנועד להרגיע את וושינגטון ואת אירופה.

גל אלימות משמעותי בגדה, העלול לגלוש לתוך ישראל, אינו תרחיש רחוק אלא אפשרות ממשית אם לא יחול שינוי מהותי. זו אינה נבואה, אלא אזהרה מפני מדיניות הבונה על כך שהצד השני ימשיך לספוג. הממשלה הבאה תצטרך להבין שהשבת האופק המדיני אינה מחווה לפלסטינים ואינה פרס על שקט. היא אינטרס ביטחוני ישראלי, תנאי לשיקום מעמדה האזורי והבינלאומי, ובעיקר הדרך למנוע את הפיצוץ הבא במקום לנהל אותו לאחר שיתרחש.

הצג עוד

מערכת | הנהלה | מדיניות פרטיות | תנאי שימוש | צרו קשר |
רכשו מינוי | ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | פרסמו אצלנו |

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר האיכותי בישראל
© כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ